

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— augusztus 14.

(Nemzeti bosszu.) Nem vagyok annyira tudós a kártyajátékok történetében, hogy ismerném a múlt század ama nagy alakjának a nevét, a ki az alsós-t kieszelte. Kár, mert különben megindítványoznám, hogy emeljünk neki szobrot, mi lelkes honfiak. Hiszen ma már ugyis sok olyan szobor van nálunk, amelyik isten váltságáért se tudja, hogy hogy jutott magához. Igaz lelkemre mondom, hogy kötelességet teljesítenék, ha ércebe öltöztetnénk annak a nemzeti hősnak az emlékéit, a kinek az alsós t köszönhetjük. Petur bán lelkülete tombol ebben a dicső játékban. A nemes spanyol kaláberbe a nemzeti géniuszt vitte bele az alsós. A magyar nem szereti a hatalmat, azért találta ki ezt a játékot, melyben a felső csak méltóság s az alsó csak akkor ur, ha ő-szeszedi magát. A felsős kalábrásiban fogcsikorgatva kell túrni a fölvevő hatalmát, az alsósban juszit is oda vágja az ember a kontrát. — A plusquam-Peturok lelke ez, a kik nemcsak elégedetlennékedek, hanem neki is rontanak a hatalomnak — csak azért is. Ezer évig kellett várunk, míg tíz tizenöt évvel ezelőtt világra jött a nemzeti géniusznak ez a remek szülőtte, melyett az irodalom még ma se méltányol eléggé, mikor már az egész országot meghódította. nem véve ki a Rudolf tér bronzarcu magánzóit sem, a kik föleserélték vele a „fájer“-t. Egész addig idegen szellemnek hódoltunk mind a harminckét kártyával. A germán szellem súlyos rabigáját nyögte Mátyás bus hada még a kártyaasztalnál is, Tartli, mariage, piké, kalábrás, Paskievics, ferbli, makaó, kaszinó, kégli, karambol! Árpád hő vére ekként fajult, de végre meglátta a boszus egeknek ostorait nyomorult hazáján s fölbuzdulásában megteremtette az alsós-t. Igen, a magyar géniusz gyermeke ez, magyar a neve, pszichológiája és a legfőbb műszava, a vannak. Ez a műszó a jog egyenlőség jegyében született. Azt jelenti, hogy a hetesek és nyolcasok is érnek valamit, ha négyen vannak. Mily százalmas rab-szolga volt eddig a hetes, bár nagy szolgálatoakat tett a gazdájának. Nagyon sok kvart nem létezhetett volna nála nélkül és sok felvevő elbukott volna, ha a filkót ki nem cserélheti a hetessel. Ugy jár a jámbor, mint az emberiség hetesei: megvetéssel dobták el az első kínálkozó alkalommal. Ma már ők is tagjai a kártyatársadalomnak, de még milyenek! Nyolcvanát érnek, akár a földalás tizesek. Négy hetes! — mennyi fájdalom volt hajdan ebben a két szóban s mily büszkén hangzik ma a vannak. Igenis annak hetesek és kontrára adnak erőt a játékosnak és megdöbbenik a büszke felvevőt, mint a kevély Aminadabot Esdralon mezején Moáb fiai. Mi, modern ujságírók,

a kik tudjuk filozófiai szempontból nézni a paprikás krumplit is, nem állunk meg a fölszínen, hanem belelátunk a dolog lelkébe is. Állítjuk és elszántan hirdetjük, hogy az alsós diadalra jutása a demokrácia győzelme. Az a társadalom, a mely egyenjogúsította a heteseket és nyolcasokat, nem reakcionárius, hanem a legigazabb liberalizmus útján halad. Tovább megyünk. Az alsós-banasors eszköztadottkezünkre, melylyel megbosszulhatjuk magunkat a germán szellemen. A boszu műve már meg is kezdődött. Eddig blindeltünk, niksblindeltünk, besszereltünk, kóstáltatunk, fórpaszoltunk és cupaszoltunk — azonban most már a bécsi polgár wonockiroz. Hiteles forrásból írják meg a pesti lapok hogy most már a német is azt mondja: wonock! S ez a wonock nem csak azt jelenti, hogy vannak, hanem azt is, hogy a magyar kártyanyelv diadalmasan tör magának utat a híres nyugati civilizációban. Nem lehet tudni hogy a bécsi klubok magyar mágnásainak van e érdemük a nemzeti bosszu eme fényes sikerében, de azt ma nem keressük. Egyszerűen konstatáljuk a hódító magyar társadalmi szellem büszkeségére, hogy a négy hetes és társai a németek közt wonock. Hiszszük a magyar istenét, hogy a dolog nem marad elszigetelt jelenségnek!

Tanulságok.

— augusztus 14.

Ismét, ki tudja hányadszor, sikerült levérni az orosz forradalmi mozgalmat. Mikor e sorokat írjuk, szélcsend van a fehér cár birodalmában, seregszámra végezték ki a zendülő katonákat és az izgató polgári elemeket, zsutolásig teltek meg a börtönök a szabadság harcosaival és a nagy Szarmát síkságon végig huzódó országutakat rabláncra fűzött csoportok népesítik be; Szibéria felé visz az út! Ami a múlt hetekben Oroszországban történt, az nem volt egyéb, mint egy felette érdekes és véres részlete annak az általános forradalomnak, amelyben az elnyomott orosz népnek a tudósok, az intelligencia és a nemesség egy részének segítségével végre is sikerülni fog az autokrácia járma alatt nyögő Oroszországból egy szabad, modern jogállamot teremteni. Akik a munkaszabadságért harcolnak, azok már századok óta megszokták a börtönt és a puskaporszagot és bármilyen kegyetlenséggel nyomta is el a zsarnoki hatalom a legujabb zendüléseket, ez nem fogja visszarefenteni a további harcától az orosz szabadság avatott bajnokait.

Tanulsága a legujabb forradalmi mozgalmak az, hogy a nemzetközi alapon szervezett szociáldemokrata munkásság szoros fegyverbarátságra lépett a földhöz s a hazához ragaszkodó pa-

rasztsággal, nemkülönben a hazafias orosz intelligenciával és a nemességgel. Együtt vannak a szabadságért harcolók táborában a legkülönbözőbb elemek, a melyek más időkben talán halálos ellenségekként állanának egymással szemben; de most, amidőn a közös nagy ellenség, a cári és a főpapi autokráciával kell megküzdeni, együtt vannak mind egy táborban.

Nagy szerepet játszik az orosz forradalmi mozgalomban egy nagyjelentőségű, modern idea, amely Magyarországon is felette aktuális kezd lenni. A szétkergetett dumának szociálista, radikális és demokrata tagjai, hogy megnyerjék a forradalom ideájának a százmilliónyi orosz parasztságot; követeléseiknek homlokterébe illesztették be a földkérdés megoldását. Harcot üzentek a nagy birtoknak, a kötött birtoknak, a cári uradalmaknak s az egyháznak, követelvén azok parcellázását és olcsó áron a parasztnak között való felosztását. Európaszerte ebben kulminál az agrár szociálista kérdés, a mely nálunk is Damokles kardjaként függ társadalmi- és birtokrend felett. De olyan határozottsággal és erővel, mint Oroszországban, sehol még nem domborodott ki a világreformerek ezen programpontja. Ugyannyira, hogy a sarokba szorított cár és kormánya egy kiáltványban tudatták a néppel, hogy a cári birtokok egy részét, amelyeknek terjedelme több százezer négyzetkilométerre rug, parcellázni és a parasztság között olcsó áron eladni fogják.

A nagy birtok s a kötött birtok parcellázását abban a kötelező formában, amelyben azt az orosz reformerek hirdetik, elfogadni nem igen lehet. De el kell ismernie minden szociológusnak és közgazdásznak, bármilyen konzervatív álláspontot foglaljon is el, hogy méltányos és a magánérdekek károsítása nélkül keresztülvihető parcellázásban a szociálista kérdés megoldásának egy jelentékeny részlete van. Ha a minden oroszok cárja, akit lázadások és bombavetések nem tudnak eltéríteni az autokrata iránytól, magáévá teszi a parcellázás eszméjét: akkor bizvást magáévá teheti ezt a magyar állam is. Igenis szükség van körültekintéssel végrehajtott parcellázásra, hogy a földéhes nép, mely nálunk is olyannyira hajlik már a felforgató tanok felé, legalább részben egy kis földhöz jusson, hogy többen legyenek azok, akiket nemcsak a nyelv- és szívük érzése, hanem a termő és életetadó anyaföld kössön minden láncnál erősebben a sokat hányatott magyar hazához.

bucszatásnak ez nemcsak új, de fölülte kegyetlen módja is, aminek elfajulását a hőmezővásárhelyi rendőrségnek kötelessége megakadályozni.

A magyarországi rendőrség története. Thurzó Miksa szepesváraljai rendőrkapitány már három éve gyűjti az adatokat, hogy megírassa a magyarországi rendőrség történetét. Az eddig gyűjtött adatokból azonban nem írhatja meg munkáját, miért is arra kéri most az ország polgármestereit, hogy a levéltárból becsászanak rendelkezésére az illető rendőrség történetére vonatkozó adatokat.

x LETZTER JOZSEF fényképezési, festési és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban.

x Egy óriási bána hal minden esont-részt sikerült megszerezni, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legki-tünőbb halcsont anyaggal rendelkezem. Tekintettel a nagy mennyiségre, abban a ked-vező helyzetben vagyok, hogy minden elfogad-ható árban és vezetésem alatt készíttetek eredeti párisi és angol model után bármily-en érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tiszteit hölgyközönség ezal-abba az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szak-értelen nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész meli-fűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a leg-olesóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Golstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamrecht palota.

x Utazók és ügynökök fix fizetéssel és jutalékkal felvétetnek Schweitzer Testvé-rek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

x Az Arany Bika kávéházban minden este oi-nyezenc.

Emberirtó örült csendőr.

— Vértürdő Ludason. —

— augusztus 14.

Távirati rovatunkban ma hirt adtunk röviden a horgos—királyhalmi határában tegnap hajnalban történt hátborzongató, ré-mes eseményről.

Egy elméjében megzavarodott csendőr vitt ott véghez szörnyű öldöklést, úgy, hogy elősiető bajtársai kénytelenek voltak, mint egy rögtönítélő bíróság, az örjögő sze-rencsétlent agyonlőni és így ártalmatlanná tenni.

Az esetről most a következő részlete-sebb tudósításunk számol be.

Kovács István csendőr, akit a szegedi parancsnokság kilenc hónap előtt osztott be a szabadka-ludasi őrshez, az éjszaka megtö-bolyodott.

Már tegnap este szóoklatot intézett a fák lombjaihoz és kijelentette, hogy ha nem jól viselkednek, rendre lelővődözi őket. Azt hitték, a bor működik benne és aludni küld-ték. Kovács a szobájába vonult és szótlanul ült az asztal előtt. Órákon át bámészkodott a lámpa fényébe. Mikor tíz órakor bezörge-tett hozzá egy bajtárs, Kovácsot már nem találta szobájában.

A szerencsétlen ember lelki zavarában teljes fegyverrel elrohant. Százhusz éves történet is magával vitt. Az őrs Kovács ki-kutatására sietett, de már nem tudta utólni.

Csakhamar bebizonyosodott, hogy Ko-vács örülsége milyen végzetes követke-zményű. Az örült csendőr ugyanis legelőbb az utcán rálőtt a ludasi kántorra, akit élet-veszélyesen megsebesített, majd egy nyitott ablakon belőt az ágyban pihenő hét éves fiúskára.

A lövések zajára kifutottak a lakók, akik látva a dühöngő csendőrt, vasvillákkal ü-zőbe vették. Az örült csendőr vad roha-nással menekült el üldözői elől. Futott és

meg sem állott a martonosi határig. Itt egy asszony és egy legény került az útjába. Lekapta válláról puskáját, töltött és lőtt. Az asszonyt és a legényt lelőtte, akik mind-ketten meghaltak.

Kovács ezután átvágott a horgosi ha-tárra és itt több állatot leterített.

A szomszédos községeket ekkor tele-fonon értesítették az örült csendőr rém-tetteiről.

A ludasi csendőrségtől teljes felsere-léssel hat csendőr vonult ki, akik útjukban a eszszóktól értesültek arról, hogy Kovács merrefelé vette útját. Hosszas keresés után a hajnali világosság beköszöntésekor talál-koztak egy emberrel, aki azt a felvilágosi-tást adta a csendőröknek, hogy az örült a horgos—királyhalmi határban tartózkodik és egy szalmakazal tövében üldögél.

A hat csendőr felkutatta az örültet, körülvette a szalmakazalt, de az örült ember is neszelte a veszélyt, felugrott és lövöl-dözni kezdett. Miközben így az őrsvezető felé közelgett, az felszólitotta bajtársait, hogy Kovácsot lőjék agyon. A csendőrök most minden oldalról előugrottak a boglyák mögöl és több lövéssel leterítették Kovácsot, aki számos sebből vérezve bukott a szalma-boglya mögé, ahol néhány perc múlva ki-szávedett.

A csendőrök telefonon jelentette az esetet a szegedi csendőrparancsnokságnak. Közölte, hogy Kovácsot ismétellen felszóli-tották, hogy adja meg magát, de a szeren-csétlen ember valasz helyett egyre a bajtár-saira tüzött.

A csendőrkerületi parancsnokság rész-ről Kleiner Gyula főhadnagy a helyszínére utazott a vizsgálat megejtése végett.

Az agyonlőtt Kovácsot Horgosra száll-ították, ahol holnap felboncolják.

Szabadkáról táviratozzák, hogy a csend-őr, a kinek teljes neve Kis Kovács István, részeg állapotban távozott a laktanyából. Ut-közben szemben jött vele Jecs kántortanító, Slith és Jeney birtokosok, akikre a csendőr pár lépésnyi távolságban szó nélkül rájok lőtt. A birtokost a golyó a lágyéján találta és életveszélyesen megsebesítette; megope-ráltak és most élet-halál közt lebeg. A me-rénylő csendőr ezzel tovább menve, betért egy magános asszonyhoz, vizet kért tőle, aztán őt is lelőtte. Az asszony sérülése is életveszélyes. A magvadult csendőr ezután még vagy tizennégy emberre lőtt, akik közül ötöt súlyosan megsebesített.

Kis Kovács az eddigi adatok szerint 80 lövést tett az elébe került áldozatokra, akik közül eddig három halottat és tizennégy súlyosan sebesültet találtak csak a ludasi határban. A horgosi vérengzés részletei még teljesen ismeretlenek és így nem állapítható meg az összes áldozatok száma.

Halálos sebbel találták az országuton Jecs Dezső római katolikus kántortanítót, egy Halász Antal nevű tizenháromesztendő-s fiút és Szalma Mihályné született Lőrincz Krisztina gólgárasszonyt.

A sebesültek közül még Varjas Mihály gazdálkodó, dr. Varjas István kultuszminisz-teri biztos agja és Kovács Balázs gazdaem-ber állaponta reménytelen. A sebesülteket részint a szabadkai Mária Valéria-kórházba, részint a lakásukra vitték, ahol a szabadkai rendőrség részéről Pertik Ernő h. főkapitány még ma valamennyit kihallgatta.

Kiss Kovács István történetekéből — mint a vizsgálat megállapította — nyolcvan éves történet hiányzott. Ennyi lövést tett te-hát a szerencsétlen örült, aki végül maga is áldozata lett irtózatos mániájának.

Szemtanuk rámséges dolgokat mesélnek a vérengzésről s annak színhelyéről. Az ember áldozatokon kívül a bozótot és kör-nyékét agyonlőtt kutyák, macskák és más háziállatok tetemei borították. A környék rompan izgatottságban van a vérengzés miatt, amelynek színhelyét babonás felelelmel ka-rúli a lakosság.

Budapestről telefonálja tudósítónk hogy a sebesültek közül a fiatal Halász Antal már belehalt sebeibe, Szalmáné Lőrincz Krisz-tina és Kovács Balázs pedig alig érik meg a reggelt. Jecs Dezső kántortanító sebe szintén

életveszélyes. Varjas Mihály gazdálkodónak dr. Varjas István kultuszminiszteri biztos édesapjának alkapesát rongosolta szét a lövés. Kis Kovács tettét örülségi rohamában kö-vette el. Atyja és bátyja szintén elmebetegek voltak.

SZÍNHÁZ.

A debreceni színházról.

M. M. Sziget, augusztus 14.

Zilahy igazgató f. hó augusztus 14-én nyitotta meg a m.-szigeti színházi sáison t fényes erkölcsi elismerés és anyagi siker mel-lelt. Az igazgató a műsort változatosan álli-totta össze és minden napra újdonsággal ked-veskedik a közönségnek, a közönség méltá-nyolva az igazgató áldozatkésztségét, mindan-nap zsufoltság megettöli a színház nézőterét. Az eddig megtartott előadások sem ni kívánni valót nem hagytak hátra, mert ugy a kiállí-tásra, mint az összejátékra nagy gondot fordít a színház vezetősége. Zilahy igazgató nagy körültekintéssel szervezte társulatát, úgy, hogy azt ma bátran nevezhetjük a vidék legjobb, legerősebb és legnagyobb társulatának: a szerepkörök teljesen be vannak töltve és ugy az énekes, mint a drámai személyzet teljesen meggyerte a közönség elismerését. Az ujdonságok közül telemlítjük a következőket: *Koldusgróf, Csere-leányok, Legvittebb huszár, Aranygyapju, Nap hőse, Ösztön, Forgószél kisasszony, Reprizek, Könnyű lovasság, Scott nemes, Kereszt jelében, Julius Caesar, Lear király,* stb.

A társulat tagjai közül különösen ki-emelkednek Zilahyné S. Vilma, Főthly F. Ida, Hahnel Aranka, Szakácsné Gárdonyi Teréz, Szabó Irma, Radó Anna, Andai Ida stb. A férfiak közül Szakács Andor, Ternyei, B. kés, Polgár, Sarkadi stb. és maga az igazgató Zilahy Gyula, ki nemcsak mint igazgató, hanem mint kiváló művész teljesen meghó-dította a közönséget, a miért a ma tartott szinibizottsági gyűlésen, melyen jelen voltak Szöllőssy Antal polgármester elnöklete alatt Pap Tibor, Dobai Sándor, Szabó Sándor, Lator Sándor, Kubek Elek, Kovács Zoltán, Todorovits Zakariás, Szaplonezai István és Gavallér Lajos, ugy a bizottság, mint a nagy közönség nevében az egész társulatnak élén az igazgató teljes elismerést és bizalmat szavaztak.

TÁVIRATOK

Fellázadt a cár szolgaszemélyzete.

Pétervár, augusztus 14. A péter-hofi cári palota szolgaszemélyzet fellázadt. A zavargók közül tizennyolcat le-tartóztattak kettőt statárialitár főbelöt-tek.

Öngyilkos földbirtokos.

Székesfehérvár, augusztus 14. Gál Ernő dúsgazdag földbir okos apósa házánál, fiát József földbirtokosnál fő belötte magát. Nyomban szörnyet halt.

A francia kulturha-c.

Budapest, aug. 14. Párisból írják: A lapok közlik azt a feliratot, a melyet néhány héttel ezelőtt a francia püspökök párisi kon-ferenciájának megnyitása alkalmával in-eztek a pápához. A felirat abban az óhajban kulminál, hogy Franciaország előjogi, kü-nösen a keleti protekturátus szempontjából sértetlenül fentartassanak, továbbá abban a kívánságban, hogy a római biborosi karban a jövőben is, mint eddig francia biborosok is helyet kapjanak.

Politikai hírek.

A marosvásárhelyi választás. A Sebes Dénes lemondásával megürült itteni első kerületben ma van a választás. A rendfentartásáért száz gyelögost, 40 huszárt és husz esendőrt érkezett ide, a Hegedüs Sándor főkapitány vezetése alatt álló rendőrség támogatására. Választási elnök Darkó Ákos városi főjegyző. A kerületben 761 választó van. 11-ig Szakács, 11-től 1-ig Fenyvesi, 1-től 2-ig Szakács és 2-3-ig Fenyvesi választói szavaznak. Ezután pedig vegyesen. Késő délután a választás még folyik. 4 óráig leadtak Fenyvesire 284, Szakácsra 242 szavazatot. A választás folyamata alatt a Fenyvesi-párt részéről több visszaélést követtek el, melyekről jegyzőkönyvet is vettek fel. Jelentkezett 10 Szakács-párti választópolgár, akiket a Fenyvesi-párt részéről 200 koronával meg akartak vésztetni. A hangulat izgatott.

Esti öt órára kitűzték a zárórát. Fenyvesit 48 szótöbbséggel képviselővé választották.

Leleplezések a békéről. Kristóffy Józsefnek az a nyilatkozata, hogy a király megszegte volna esküjét, ha ő közbe nem veti magát és nem üti nyélbe a békét: Gratz Gusztáv országos képviselőt arra készíti, hogy elmondjon egyet-mást a bécsi Zeitban a békekötés kulissza dolgairól Gratz Gusztávnak aktív része volt a békekötésben és így módjában van közről ismerni az eseményeket. Mindenekelőtt kijelenti, hogy még nem érkezett el annak ideje, hogy az utolsó fátyolt is lerántásuk az alkudozásokról. Téved Kristóffy, amikor azt hiszi, hogy csak az ő kibontakozási elaborátuma került a király elé. Tucat szám a heverték azok a kibontakozási tervek a kabinetirodában. Sőt Schiessel lovag, a kabinetiroda főnöke, minden politikust meghallgatott, aki eljött hozzá nézetét elmondani. Persze, mindegyiknek volt valami csálhatatlan kibontakozási terve, erről gyorsírói jegyzeteket készített és azután referált róla a királynak. Fejérváryék nem akarták a békét és József főherceg, aki erősen dolgozott a megegyezés mellett, éppen azért utazott el Budapestről, mert szembe került a kormánnyal. Izabella főhercegnő szintén latba vette a befolyását a béke érdekében, de eredménytelenül.

Hogy elmegyünk . . .

Hogy elmegyünk mi egymás mellett,
Mint sohsem ismert idegen!
Köszöntenek, de nem merlek,
Csak nézlek, nézlek némán, hidegen!

Hogy elmegyünk mi egymás mellett,
Pedig — szerettünk valaha! . . .
Azóta már sok év röpült el,
És véle boldogságunk anygala!

Hogy elmegyünk mi egymás mellett!
Köszönés nélkül, szótlánul, . . .
Nem ismerjük mi egymást rég már!
S a boldog multra vakhomály borul!

Szabó István.

BERENKAY UR.

Magasrangú tisztviselő volt a minisztériumban. Ha végigment a minisztérium fehére meszelt folyosóján, a kisebb hivatalnokok tisztelettel lapultak a falhoz és alázatosan hajlongtak előtte. Mindenki tudta, hogy miniszter lesz belőle és töle remélték jövőjük boldogságát. Szeretőre való és rezszeskedő volt még a díjnokokkal szemben is és ha egyiknek-másiknak csinos felesége eljött valami alázatos kérelemmel, Berenkay ur soha sem tagadta meg azt. Az asszony volt Berenkay mindene és ezt tudta is mindenki. Ha kellett

Kovács kontra Jekelfalussy ügy. A járásbíró még ma sem hozott ítéletet a Kovács kontra Jekelfalussy ügyben. A mai tárgyaláson elrendelte a bíróság annak a bizonyítását, hogy a cserdörök Kovácstól tényleg erőszakosan hajtották-e be a kereseti összeget. Ezért a tárgyalás folytatása augusztus 17-ére halasztódott.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 14.

A ma reggeli lapok megírták, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este Budapstre érkezvén, fönt járt a függetlenségi pártban. A kör helyiségei meglehetősen üresek voltak ugyan, mert hiszen a nyári szünetet a politikusok legnagyobb része vagy kerületében, vagy pedig nyaralásában tölti; dacára azonban a politikai események néhány képviselő és egy pár küllagot még is talált fenn a miniszterelnök a pártban, akikkel aztán hosszasan eldiskurálgatott. A tárgyalás témáját természetesen főleg a kormány jövő tervei képezték és a politikusok nagy érdeklődést tanúsítottak a szakminisztériumokban most folyó reformmunkálatok tárgyában. A miniszterelnök szíve-entett eleget az érdeklődésnek és a társaság előtt meglehetősen részletességgel körvonalazta azokat a főbb irányelveket, amelyek a kormányt a belügyi és szociális reformok megvalósításánál vezérelni fogják.

A beszélgetésről természetesen sokféle verzió szivárgott ki de valamennyi értesülésünk megegyezik abban, hogy a tervezett reformok olyan mélyrehatóak, olyan liberálisok a főleg olyan nemzeti karakterrel bírnak, hogy a legradikálisabb objektivitásoknak is megfogják felelni. Különösen áll ez az alkotmánybiztosítókra vonatkozólag, amelyeknek ezen alkotásába Andrássy Gyula gróf, egész tudása és államférfiúi embiciját beleviszi. A szociális reformok, tehát a megalakítandó általános választói jog, olyan elvek és szempontok szerint készül, amelylyel az öntudatos magyar munkásság, mely a politikában a fokozatos fejlődés törvényeit elismeri és respektálja, teljes bizonyossággal meg lesz elégedve.

valami, csak az asszonyt küldték a méltóságos urhoz és Berenkay ezt nem bánta. Megcsipkedte piros orcáját, cirógatta, vigasztalta őket és a könyörgő asszonyok türték durvaságait.

Szenvedélyesen, szinte örülettel szerette az asszonyokat. Nem nézte ki és mi volt a nő, nem akart a multjáról tudni és nem törődött a jövőjével sem. Csak a jelennek élt és irtózott a holnaptól. Grizette, gyárilány színésznő néki mindegy volt, csak szép legyen. És szórta a pénzt és hajhászta a gyönyört.

Egy aranyhaju színésznőt látott egy napon a Dunaparton, utána ment és belébódult. Egy színész ismerőse mutatta be egy este a szép naivának. Berenkay ur hiába küldözgette a gyémántos ékszereket, hiába ostromolta szerelmével — a színésznő hideg maradt. — Ez még jobban ingerelte, szenvedélyessé tette Berenkayt. Pénze már kifogyott és a naiva még mindig ellentállott. Pénzt! Pénzt!

— Eh! nincs abban semmi, megteszik azt mások is, — és elfogadta a vállalkozók ajándékait. Csak úgy hullott a temérdek pénz a zsebébe és Berenkay ur tovább is küldözgette a gyémántos ékszereket, míg hönka végre megszeliődött. Berenkay ur boldog volt — és keresett más áldozatot.

Egy napon a miniszter magához hivatta és a méltóságos ur mit sem sejtve, derűs arccal lépett barátja elé.

— Egy szavam volna hozzád.

— Parancsolsz, kegyelmes uram.

Ez volt a kormány munkásságának 16. terepuma. De nem kevésbé jelentős azonban az a resszort munka sem, amely ez idő szerint az igazságügyi minisztériumban folyik. Az igazságügyi államtitkár vezetése és felügyelete alatt — ugyanis most készítik elő az igazságügyi referensek — annak az ankétnek az anyagát, amely a sajtótörvény revíziója felett fog az ősszel tanácskozást folytatni. Az ankét valószínűleg október hó második felében fog lefolyni, még pedig úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtószaktekinetelyeinek bevonásával. Az igazságügyi minisztert az az elv vezérli ugyanis, hogy ezt a nagyfontosságú kérdést, a sajtószabadság életbevágó kérdését nem szabad és nem lehet a sajtó hivatott képviselőinek bevonása nélkül revízió alá venni.

Egyébként a politikai élet meglehetősen eseménytelen ez idő szerint. A politikusok távol vannak s így nagyobb élénkség csak a parlamenti élet újra beálltával várható.

KÖZIGAZGATÁS.

Elmaradó ellenőrzési szemlék. Katonáknál sok mostanában a dolog. Az augusztusban bevonult újoncok kiképzése, az októberi sorozások előkészítése és végrehajtása rendkívül igénybe veszik a katonai hatóságok idejét. Azért is minden nélkülözhető teendőt igyekeznek elhalasztani vagy ebben az esztendőben teljesen mellőzni. Ez utóbbi sorsra jutottak most az ellenőrzési szemlék is. A kiszolgált katonáknak minden év októberében vagy novemberében jelentkezniük kell a kaszárnyájukban, hogy a magyar állam területén való tartózkodásukról személyes megjelenésükkel tegyenek tanúságot. Az ellenőrzési szemlékre rendszeresen nagy súlyt fektet a katonai hadkiegészítő parancsnokság, mert ez mintegy megerősítő próbája a polgári katonai ügyosztály nyilvántartásának. Az ellenőrzési szemlék éppen ezért csak rendkívüli esetekben maradnak el. Ilyen különös körülmény az idén is az, hogy az ex lex idejéből sok teendő torlódott össze s ennek elvégzése a katonai hatóságok minden idejét lekötik az egész országban. A szemlék tehát ez évben elmaradnak. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet tegnap érkezett le az illető hatóságokhoz. A rendeletig hangzik: „Megfelelő sürgős intézkedések végett értesitem a

— Add be nyugdíjaztatási kérvényedat. Berenkay ur, mintha valamit keresett volna. amibe belefogózhathék. hogy el ne dőljön — elsápadt és egész testében reszketett. Érezte hogy a szíve összefacsarodik a nagy szegénytől, látta, mint sötétül el az a nagy lány mely őt övezte, mint tűnik el az a világ, mely őt éltette, boldogította. Kétségbeesetten, mintegy az életért való rettenetes küzdelemben nyögte rekedt hangon:

— Nem lehet, nem lehet!

— Meg kell lennie. — mondotta határozott parancsoló hangon a miniszter,

Berenkay ur magas alakja meggörnyedt.

— Meg lesz, — és szédülve, zsbongó aggyal kitértorgott a szobából . . .

— Végem van, végem! — nyögte fáj-

dalmasan, borzalmasan, amint lefelé haladt a márványos lépcsőkön. A szolgák alázatosan köszöngötték és ő gunynak vélte ezt az alázatosságot; fázott a gondolatától, hogy ezek a semmik mindenről tudnak.

— El innen a légkörből! Beestelen em-

bernek nincsen itt helye. Felgyürte a drága

prémes gallérját és elindult gyalog a liget

felé. Nem ment a járdán, az emberek között

nem mert menni, hanem a kocsionton haladt és

lábatalatt csikorgott a hó. Ismerősei, akikkel

találkozott, megemelték kalapjukat, de ő nem

vette észre. A földre nézett és nem merre a

fejét felemelni, nehogy az arcáról feldult lel-

kébe lássanak. A liget kopasz zuzmarás fái

alatt egy hóval belepert padra leült és próbált

gondolkodni. Nem tudott. Egy rémes

bucsztatásnak ez nemcsak új, de fölülte kegyetlen módja is, aminek elfajulását a hőmezővásárhelyi rendőrségnek kötelessége megakadályozni.

A magyarországi rendőrség története. Thurzó Miksa szepesváratjai rendőrkapitány már három éve gyűjti az adatokat, hogy megírassa a magyarországi rendőrség történetét. Az eddig gyűjtött adatokból azonban nem írhatja meg munkáját, miért is arra kéri most az ország polgármestereit, hogy a levéltárból bocsássanak rendelkezésére az illető rendőrség történetére vonatkozó adatokat.

x LETZTER JOZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubajáratásánál levő ki-rakatban.

x Egy óriási balna hal minden esztendőjén sikerült megszerezni, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkiválóbb halcsont anyaggal rendelkezem. Tekintettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készíttetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abba az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelen nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölközök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Golstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.

x Utazók és ügynökök fix fizetéssel és jutalékkal felvétetnek Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac-utca 56.

x Az Arany Bika kávéházban minden este előadások lesznek.

Emberirtó örült csendőr.

— Vértürdő Ludason. —

— augusztus 14.

Távirati rovatokban ma hirt adunk röviden a horgos—királyhalmi határában tegnap hajnalban történt háborzongató, rémes eseményről.

Egy elméjében megzavarodott csendőr vitt ott véghez szörnyű öldöklést, úgy, hogy elősiető bajtársai kénytelenek voltak, mint egy rögtönítélő bíróság, az örjengő szerencsétlent agyonlőni és így ártalmatlanná tenni.

Az esetről most a következő részletekkel tudósításunk számol be.

Kovács István csendőr, akit a szegedi parancsnokság kilenc hónap előtt osztott be a szabadka-ludasi őrshez, az éjszaka megtöbolyodott.

Már tegnap este szóoklatot intézett a fák lombjaihoz és kijelentette, hogy ha nem jól viselkednek, rendre lelővődözi őket. Azt hitték, a bor működik benne és aludni küldték. Kovács a szobájába vonult és szótlanul ült az asztal előtt. Órákon át bámészkodott a lámpa fényébe. Mikor tíz órakor bezörgött hozzá egy bajtársa, Kovácsot már nem találta szobájában.

A szerencsétlen ember lelki zavarában teljes fegyverrel elrohant. Százhusz éves történet is magával vitt. Az őrs Kovács ki-kiutatására sietett, de már nem tudta utólrni.

Csakhamar bebizonyosodott, hogy Kovács örültsége milyen végzetes következményű. Az örült csendőr ugyanis legalább az utcán rálőtt a ludasi kántorra, akit életveszélyesen megsebesített, majd egy nyitott ablakon belől az ágyban pihenő hét éves fiúcskára.

A lövések zajára kifutottak a lakók, akik látva a dübörgő csendőrt, vasvillákkal üzőbe vették. Az örült csendőr vad rohánással menekült el üldözői elől. Futott és

meg sem állott a martonosi határig. Itt egy asszony és egy legény került az útjába. Lekapta válláról puskáját, lőtött és lőtt. Az asszonyt és a legényt lelőtte, akik mindketten meghaltak.

Kovács ezután átvágott a horgosi határra és itt több állatot leterített.

A szomszédos községeket ekkor telefonon értesítették az örült csendőr rémtetteiről.

A ludasi csendőrségtől teljes felszereléssel hat csendőr vonult ki, akik útjukban a csőszektől értesültek arról, hogy Kovács merrefelé vette útját. Hosszas keresés után a hajnali világosság beköszöntésekor találkoztak egy emberrel, aki azt a felvilágosítást adta a csendőröknek, hogy az örült a horgos—királyhalmi határban tartózkodik és egy szalmakazal tövében üldögél.

A hat csendőr felkutatta az örültet, körülvette a szalmakazalt, de az örült ember is nevezte a veszélyt, felugrott és lövöldözni kezdett. Miközben így az őrsvezető felé közelgett, ez felszólította bajtársait, hogy Kovácsot lőjék agyon. A csendőrök most minden oldalról előugrottak a boglyák mögül és több lövéssel leterítették Kovácsot, aki számos sebből vérezve bukott a szalmaboglya mögé, ahol néhány perc múlva kiszáradt.

A csendőrök telefonon jelentette az esetet a szegedi csendőrparancsnokságnak. Közölte, hogy Kovácsot ismétetlen felszólították, hogy adja meg magát, de a szerencsétlen ember válaszá helyett egyre a bajtársaira üzent.

A csendőrkerületi parancsnokság részéről Kleiner Gyula főhadnagy a helyszínre utazott a vizsgálat megejtése végett.

Az agyonlőtt Kovácsot Horgosra szállították, ahol holnap felboncolják.

Szabadkáról táviratozzák, hogy a csendőr, a kinek teljes neve Kis Kovács István, részeg állapotban távozott a laktanyából. Utközben szemben jött vele Jecs kántortanító, Slith és Jeney birtokosok, akikre a csendőr pár lépésnyi távolágban szó nélkül rájók lőtt. A birtokost a golyó a lágyékán találta és életveszélyesen megsebesítette; megoperálták és most élet-halál közt lebeg. A mérnylő csendőr ezzel tovább menve, betért egy magános asszonyhoz, vizet kért tőle, aztán őt is lelőtte. Az asszony sérülése is életveszélyes. A megvadult csendőr ezután még vagy tizennégy emberre lőtt, akik közül ötöt súlyosan megsebesített.

Kis Kovács az eddigi adatok szerint 80 lövést tett az elébe került áldozatokra, akik közül eddig három halottat és tizennégy súlyosan sebesültet találtak csak a ludasi határban. A horgosi vérengzés részletei még teljesen ismeretlenek és így nem állapítható meg az összes áldozatok száma.

Halalos sebbel találták az országúton Jecs Dezső római katolikus kántortanítót, egy Halász Antal nevű tizeháromezeres fiút és Szalma Mihályné született Lőrincz Krisztina gólgárasszonyt.

A sebesültek közül még Varjas Mihály gazdálkodó, dr. Varjas István kultuszminiszteri biztos agja és Kovács Balázs gazdameber állaponta reménytelen. A sebesülteket részint a szabadkai Mária Valéria-kórházba, részint a lakásukra vitték, ahol a szabadkai rendőrség részéről Pertik Ernő h. főkapitány mág ma valamennyit kihallgatta.

Kiss Kovács István történetekéből — mint a vizsgálat megállapította — nyolcvan éves történet hiányzott. Ennyi lövést tett tehát a szerencsétlen örült, aki végül mgaa is áldozata lett irtózatos mániájának.

Szemtanuk rámséges dolgokat mesélnek a vérengzésről s annak színhelyéről. Az ember áldozatokon kívül a bozótot és környékét agyonlőtt kutyák, macskák és más háziállatok tetemei borították. A környék roppan izgatottságban van a vérengzés miatt, amelynek színhelyét babonás felelelmek karölti a lakosság.

Budapestről telefonálja tudósítónk hogy a sebesültek közül a fiatal Halász Antal már belehalt sebeibe, Szalmán Lőrincz Krisztina és Kovács Balázs pedig alig érik meg a reggelt. Jecs Dezső kántortanító sebe szintén

életveszélyes. Varjas Mihály gazdálkodónak dr. Varjas István kultuszminiszteri biztos édesapjának alkapsát roccsolta szét a lövés. Kis Kovács tettét örültségi rohamában követte el. Atyja és bátyja szintén elmebetegek voltak.

SZÍNHÁZ.

A debreceni színházról.

M. M. Sziget, augusztus 14.

Zilahy igazgató f. hó augusztus 14-én nyitotta meg a m. szigeti színházi szezont fényes erkölcsi elismerés és anyagi siker mellett. Az igazgató a műsort változatosan állította össze és minden napra újdonsággal kedveskedik a közönségnek, a közönség méltányolva az igazgató áldozatkészségét, mindennap zsufolasig megtölti a színház nézőterét. Az eddig megtartott előadások sem mi kívánni valót nem hagytak hátra, mert ugy a kiállításra, mint az összejátékra nagy gondot fordít a színház vezetősége. Zilahy igazgató nagy körültekintéssel szervezte társulatát, úgy, hogy azt ma bátran nevezhetjük a vidék legjobb, legerősebb és legnagyobb társulatának: a szerepkörök teljesen be vannak töltve és ugy az énekes, mint a drámai személyzet teljesen megyerte a közönség elismerését. Az újdonságok közül telemlítjük a következőket: *Koldusgróf, Csere-leányok, Legvitézebb huszár, Aranygyapju, Nap hőse, Ösztön, Forgószél kisasszony, Reprizek, Könnyű lovasság, Scott nemes, Kereszt jelében, Julius Caesar, Lear király*, stb.

A társulat tagjai közül különösen kiemelkednek Zilahyné S. Vilma, Föthy Fida, Hahnel Aranka, Szakácsné Gárdonyi Teréz, Szabó Irma, Ridó Anna, Andri Ida stb. A férfiak közül Sakács Andor, Ternyei, Békés, Polgár, Sarkadi stb. és maga az igazgató Zilahy Gyula, ki nemcsak mint igazgató, hanem mint kiváló művész teljesen meghódította a közönséget, a miért a ma tartott szinibizottsági gyűlésen, melyen jelen voltak Szöllösy Antal polgármester elnöklése alatt Pap Tibor, Dobai Sándor, Szabó Sándor, Lator Sándor, Kubek Elek, Kovács Zoltán, Todorovits Zakariás, Szaplonezai István és Gavallér Lajos, ugy a bizottság, mint a nagy közönség nevében az egész társulatnak élén az igazgató teljes elismerést és bizalmat szavaztak.

TAVIRAYOS

Fellázadt a cár szolgaszemélyzete.

Pétervár, augusztus 14. A péterhofi cári palota szolgaszemélyzet fellázadt. A zavargók közül tizennyolcat letartóztattak kettőt statárialitár főbeölttek.

Öngyilkos földbirtokos.

Székesfehérvár, augusztus 14. Gál Ernő dúsgazdag földbirtokos apósa házában, fiát József földbirtokosnál főbelötte magát. Nyomban szörnyet halt.

A francia kulturha-c.

Budapest, aug. 14. Párisból írják: A lapok közlik azt a feliratot, a melyet néhány héttel ezelőtt a francia püspökök párisi konferenciájának megnyitása alkalmával in eztek a pápához. A felirat abban az óhajban kulminál, hogy Franciaország előjogj, különösen a keleti protekturatus szempontjából sértetlenül fentartassanak, továbbá abban a kívánságban, hogy a római biborosi karban a jövőben is, mint eddig francia biborosok is helyet kapjanak.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, augusztus 13.

Buzakinálát kielégítő vételkedv mérsé-
gelt. Tartott irarizat mellett 30 000 méter-
mázsa került forgalomba változatlan áron.
Egyéb gabona nemek közül zab szilárd, többi
változatlan. Idő: szép és meleg.

Buza októberre	14.82—84.
Buza áprílisa	15.42—44.
Rozs októberre	12.42—44.
Rozs áprílisa	12.90—92.
Zab októberre	12.80—82.
Zab áprílisa	13.20—22.
Tengeri augusztusra	12.32—32.
Tengeri szeptemberre	12.32—32.
Tengeri 1907 májusra	10.50—52.
Repce augusztusra	32.76—78.

Szerkesztői-posta.

Berlin, Verseit szivesen vessük berlini tárcákat is
örömet közölnék.

Ersemjén. Éppen idején érkezett. Örvendünk,
hogy erre is jutott idő a szorgos jogi tanulmányok
lépezetire!

Erua. Ki írta „A szép Liliász” című regényt
Tudja biz a mokus! Szakácsnői körökben tessék pu-
hatolódzni.

N-B. A hol a sorsjegyet vette ott kap felvilá-
gosítást is.

M-B. Budapest, m. kir. főpostánál. Ily előkelő
állású postai tisztviselőt megtalálják bővebbi címzés
nélkül is.

Regényesarnok.

Margit, meg az a másik.

— Írta: Vidovich Ernő. —

És voltakégen igaza is volt. De bolond
ember az, a ki fantastikus ábrándoknak szen-
veli életét, a ki ideáljává tesz egy országot,
fárad, küzd érte, hogy előbb — utóbb elfe-
ledjék, vagy kikacagják. De bolond ember
az, a ki odafüzi magát egy nő oldalához,
feláldozza szabadságát csupán azért, mert
legmagasabb életcélnak hiszi azt az asszonyt.

Ime itt áll előtte az élet. Minden feján
a legédesebb gyümölcsök függnek. Miért ne
nyuljon hozzá? Talán elkárhozik? Igaz, hogy
a gyümölcsöt csak pillanatig izlelheti, de az
a pillanat nagyon édes. S inkább következ-
zik később a kárhozat semhogy boldogta-
lanság legyen egész élete. keserves boldog-
talanság.

S talán igaza is volt? ... Élvezetek
után futkosni, virágos tündérkerté változ-
tatni a boldogtalanságot, nagyobb gyönyör-
ritésig, mint annak az ideálnak szolgálni, a ki
ny is elfeledi.

Rápolthy már azt hitte, hogy Laura, tel-
jesen az övé. Csodálatos fantáziája volt. Azt
hitte, hogy az a leány, a kit szeret, viszont
szereit. Volt benne valami a hipnotizálóból,
a felszúrke szemével oly erősen nézett a le-
ányra, hogy az zavartan fordította el tekin-
tetét. S ebből a zavarból arra következtetett
hogy a leány szereti. Fantasztikus légvárakat
máig valónak hitte, leginkább ma.

IX.

A színház levegője még jobban elragadta
Lábor, gyönyörben uszó szemekkel nézte
Laurát, úgy hogy mikor egymástól elváltak,
ő mondta Laurának:

— Remélem jóbarátok leszünk.

Hazamenet kettesben dicsérték Laurát.
Laurának büszkeségében megígérte, hogy
gyakrabban összehozza őket, Laura
egyik nála tölt sokszor egész délutánokat.

Mikor Rápolthy egyedül maradt kis szo-
bájában, egészen másnak hitte a szobát.
Mintha villamos fény világította volna, oly
barátságos, bizalomgerjesztő lett egyszerre. A
hangulatot nem zavarta más, csak a Margit
arcépe, de mikor hozzányúlt, hogy a fiókja
mélyére rójtsa, mintha valaki visszautasította
volna a kezét. Hadd maradjon ott legelább
nem vádolhatja senki, hogy elfeledte Mar-
gito!

Valami mégis azt sugta, hogy nem
becsületes ez így. Szakitani akart a mult-
jával teljesen el akart felejteni mindent. S
úgy talála, hogy sokkal könnyebb ez, mint
sem gondolta volna. Szükség, anyagi viszonyai
között rettenetes unalom fogta el, nem volt
senkije és semmije eddig, a ki vigasztalta
volna. És a munka... Rápolthy sokkal
léhátb ember volt, semhogy abban a munká-
ban, a melyet folytatott, gyönyörűséget ta-
lált volna. A pillanatnyi fellángolás mámo-
rában ragyogó színekkel festette a jövőt, az-
tán a lelkesedés egyre lohadt s nyűg lett
számára a fáradozás.

Ez az unalmas élet most végre tartal-
mat talált s ezt a tartalmat Laura adta. Az
olyan szalmaember, mint Rápolthy hamar
tüzet fogott s ogyankor nem volt más gon-
dalata, mint az, a kit szeretett.

Újbban gyakran bejárt a szerkesztőségbe
is. Itt is szerencséje akadt, akadt, az egyik
újságíró, a ki a szépirodalmi részt vezette
meghalt a szerkesztő hivatalában nem talált
más embert s Rápolthyval helyettesítette.
Eleinte csak pár napra, később egészen meg-
feledezett a dolgról s Rápolthy heteken
át szerkesztette a rovatot.

Ebben a helyzetében merész ötletre
szánta magát, belekesdett egy regénybe, a
melynek maga volt a hőse. Igazat akart
írni. Érezte azt a tragikai botlást, amelyet
elkövetett, midőn hűlen lett Margithoz,
megkísérelte magát igazolni s bár eleinte
néhezen sikerült, később beletalálta magát
helyzetébe és minden botlását a bohémter-
mézeit rováására írta.

(Folyt. köv.)

Császárfürdő Budapestén. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első rangú kénes hévvízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők; uszodák, törők, kő-és márványfürdők; hőlég, szénsavas és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kura. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Cook és Johnson-féle

amerikai

Patent-tyukszem-Gyűrű

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely a
borrasztó tyukszem fáj-
dalmakat — azonnal meg-
szünteti és el is távolítja.

Ez ma a világ legjobb szere
minden szenvedőnek ajánlatik.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. 1 korona.
Debrecenben kapható a következő gyógy-
szertárakban: 385—6—5

Balázs Ödön Csapó-utca, — Kóczián De-
zső — Homokkert-utca, — Mihalovits Jenő,
— Muraközy László, — Sziloz Ferenc az
angyalhoz. — Radakovics Géza, — Dr.
Rotaschnek v. k., — Dr. Varga és Bod-
nár G. az aranyegyszarvúhoz, — Kovács L.
a fehérhatyúhoz — és Tóth Béla urak-
nál, — ugyszinte a birodalom minden gyógy-
szertárában és droguériájában.

Mentő-szekrények!

minden nagyságban,

Miniszteri előírás szerint.

Schön Sándor

keztyü, kötszer és orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

**Magyar Államvasutak
menetrendje.**

Érvényes 1906. május hó 1-től.

Debrecenből indul:

		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	34
m. á. vasúttól	d. u.	4	47
vásártérről —	este	7	—
m. á. vasúttól	oste	7	07
vásártérről —	reggel	4	35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	5	16
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Derecske — N.-Léta felé — —			

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

**Budapestről Deb-
recenbe indul:**

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

**Debrecenbe
érkezik:**

Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	3	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	9	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
vásártérről —	reggel	7	33
B.-Sz.-Mihály	d. e.	7	40
H.-Böszörmény	este	6	22
felől	este	8	28
vásártérről —	d. u.	8	29
mávasúthoz	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	3	13

törvényhatóságot, hogy a közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléje a cs. és kir. hadügyminiszterrel hozott egyértelmű határozat folytán a m. kir. honvédség nem tényleges állomása legénységének és a népfőlkélok idős aki jelentkezése ebben az évben nem tartatik meg. A tiszti ellenőrzési szemlék azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendőek.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— augusztus 14.

I M A.

A nagy világnak zugó vad zajába
Belöktek engem élni, küzdeni,
Hogy elfeledjem dőre álmódásom,
Mivel az élet bus és gondteli.
A szívem bűnös, óh, mert szakadatlan
És mégis, mégis róla álmodom,
S míg sujt az élet, én zokogva sejtem,
Álomba vész belé az alkonyom.

Óh, mert ki védje, hogyha bu szakad rá,
Mint gyilkos héja a galambra csap,
Ha lelke fázik, óh én ráborítom
Az én legforróbb, legszebb álmomat.
Én Istenem, bocsássad meg a vétkem,
Hogy dalban és imában áldom őt,
S hogy bűnös szívvel, örök szerelemben
Leborulok egy árva leány előtt.

Borsodi L.

Öngyilkosságok.

— augusztus 14.

Nem kell hinni, hogy az öngyilkosságok csak hazánkban fordulnak elő, — mert más országokban még sokkal több áldozatot követel ez a nagy emberi betegség. Vannak országok, hol nagyon sok s másutt nagyon kevés öngyilkosság fordul elő.

Mindez leginkább az éghajlat s emberek természete, foglalkozásától függ.

Egyes országokban leginkább férfiak, míg másokban nők követik el leginkább ezt az isten és ember ellen való bűnt.

A nőket sokszor szerelmi bánat ker-

geti a halálba, a férfiakat az élet harcában való kimerülés viszi a végzetes lépésre.

Az öngyilkosságnak sok mindenféle segédeszköze van.

Tőr, olló, kés, fegyver, méreg, csak a legdivatosabbak.

De van még másféle is, p. o. házak ablakából az utcára való leugrás, kutka ug-rás, szánt-szándékos kihülés és a jó ég tudná megmondani hányféle, mi mind csak a meg hibbant emberi elmének a szülöttje.

A statisztika megállapította, hogy nyáron jóval több öngyilkosság fordul elő, mint télen.

A képzelődés a hőségben, forróságban erősebben működik, így nagyobb az elszánt-ság is, a végzetes tette.

Legkevesebb öngyilkosságot a parasz-tok követnek el, legtöbbit a kereskedők és börzianerek.

A katonák közt is sok öngyilkosság fordul elő a nagy szigorúság és ellenőrzés miatt.

Nős férfiak vagy férjes asszonyok ritkán halnak meg önként, míg az elvált emberek közt nagyon sok az öngyilkos.

Valljuk meg az igazat, a lapok tulsá-sai, rémhírei, szinte csak előmozdítói e betegségeknek.

— **A király születésnapja.** Ferencz József apostoli királyunk Ő Felsége születésének ez évi évfordulati napján, folyó évi augusztus hó 18 án, a reformátusok nagytemplomában reggeli 8, a római kath. templomban reggeli 9 és az izraeliták imaházában (Deák Ferencz-utca) délelőtt 10 órakor hálaadó istentiszteletet tartanak. Gyülekezés a városbáza nagy tanácstermében reggeli 7 és fél órakor.

— **Házasságszédelő régiségkereskedő.** A budapesti főkapitányság az esztergomi rendőrség megkeresésére letartóztatta Steinbach Richárd Arnold 56 éves volt budapesti régiségkereskedőt, akinek esztendőkkal ezelőtt a Károly-köruton jól jövedelmező régiségkereskedése volt. Könnyelmű természetű ember lévén, üzletét elhanyagolta és hamarosan tönkre jutott. Ekkor Esztergomba utazott, ahol a Szent István társulat vezérügynöke lett és Tusku-

lanum cím alatt üzletet nyitott Steinbach-nak huszonöt esztendeje viszonya volt egy leánnyal. — Ebből a viszonyból egy leány származott, aki most 23 éves és tanítónő. Steinbach Esztergomban megismerkedett özv. B. S.-né magánzónóval, akinek tüzesen udvarolt, majd nőtlen embernek adva ki magát, házasságot ígért neki. Az esküvő napját augusztus 15 re tűzték ki. Steinbach közben azzal az ürüggyel, hogy Budapesten nagyszabásu régiségkereskedést nyit, kicsalt az özvegytől 6000 koronát és megszökött. Egyenesen Budapésre utazott és a pénzt régi kedvesére, meg leányára költötte. A be-csapott özvegyasszony erre feljelentést tett az esztergomi rendőrségen, amely az iratokat áttette a budapesti főkapitányságra. Itt kinyomozták és ma Ujhelyi József rendőrfogalmazó letartóztatta.

— **Az ál-Szapáry leleplezése.** Budapestről írják: Tudvalevőleg a lágymányosi öngyilkos kilétét hosszas és érdekes nyomozás után végre megállapították. A nyomozással megbízott Markó Andor detektív az illető jegyzőkönyvében ezt a nevet is találta: Kálmán J. A detektív kikutatta ezt a Kálmán Józsefet, a ki a Tökölly utca 8. szám alatt lakik. Felmutatta a „Szapáry gróf” fényképét, de nem ismert rá semmi ösmé-rősére. Erre megkérte a detektív Kálmánt, menjen vele a Rókus-kórházba. El is mentek s itt Kálmán felismerte Benedek Ferenc boltiszolgát, a ki igen érdekes módon árulta el magát. A detektív kezét fogott a bekötött fejű emberrel, a ki különben elveszítette szemévilágát s így szólt:

— Szervusz Ferkó!

— Kihez van szerencsém?

— Kálmán Józsi földid vagyok.

— Az nem igaz, mert Józsinak nem ilyen hangja van — felelt a rejtélyes alak s azzal elárulta magát a karján talált ismer-tető tetoválással együtt.

A rejtélyes ügyben folyik a vizsgálat.

— **Malommunkások a főkapitány-nál.** Ma délelőtt 12 órakor a budapesti sztrájkoló malommunkások 10 tagból álló küldöttsége tisztelgett dr. Boda Dezső főkapitánynál. Matyó Imre a sztrájkoló munkások nevében felhívta a főkapitány figyelmét arra, hogy a malomtulajdonosok azzal vezeték félre a hatóságokat, hogy a sztrájkoló munkások jelentkeztek munkára és ezekkel indították meg az

gondolat kavargott, táncolt az ágyában és nem tudott tőle megszabadulni,

— Halál, halál . . . Nincs menekvés . . . Szégyen és gyalázat közt nem tudnék élni. Bemocsokolt becsület, nyomoruságos élet . . . Nem, soha! . . .

És gyors léptekkel megindult a befagyott hó felé. Lábai alatt rémesen csikor-gott a hó és Berenkay feleszmél, figyel. Mintha sirást hallott volna, gyermeksirást. Semmi. Tovább megy és ismét hallja, a si-rást. Hirtelen reszketni kezdett. Mi ez? Ki sir? Ó! siratja valaki? Ki volna az hiszen minsen senkije . . . Mégis, valami gyermek sir . . . Az arca eltorzult és menekülni akart a vízbe . . . Be van fagyva, nem lehet. Csunya halál is volna. Zsebében valami nehéz tárgyat érez. Revolver. Megnézi. fel-buzza a ravaszt és belenéz a csőbe. Egészen sötét. Olyan, mint az ő lelke. Ha most meg-nyomná ezt a darabka acélt, a fekete cső-ből tűzoszlop jönne ki és ő nem lenne többé. Nem érezné már a becsatlenséget és nem érezné magát. Borzasztó! ilyen egy-zerre. Nem, még nem, — és eldobja a re-volvert.

— Gyáva vagyok. Pfuj! gyáva! . . . Majd holnap, igen, holnap.

És elindul, utálatot érezve maga iránt, a nagy paloták felé. Ismét emberek közé menjen, hol talán ismerősökkel is találko-zhat kik aztán kárörvendő mosolylyal kö-nöntenék. Nem, — és int egy bérko-sinak.

Berenkay ur beleveti magát a kocsiba és ismét — méltóságos urnak érzi magát, de csak egyetlen pillanatra, mert újsól véli tal-lani azt a rémes gyermeksirást, amint a kocsi csikorogva végig száguld a jéggé fagyott havon.

— Gyorsan, gyorsan! — biztatja a di-dergő kocsist és a lakásához érve, szinte menekülve ugrik ki a kocsiból.

Elegáns lakása sem a régi már, komor-nak, ridegnek találja. Dolgozni akar, hogy elűzze azokat a borzasztó gondolatokat agya-ból és nem tud. Elővesz egy könyvet, hogy olvasson, de a szemé káprázik: nem lát. Mintha hólyag lenne a szemén, egyre töröl-geti, de hiába. Talán a gáz rénye bántja, de nem olthatja el, mert fél a sötétségtől. Szeretne a lelkébe világitani, hogy ne legyen olyan sötét, félelmes.

— Eh, jerünk aludni, talán az álom, igen, az álom jót fog tenni.

És nem tud aludni. Ott fekszik ágyá-ban és nem jó álom a szeméire. Erővel lecsukja a szeméit, leszorítja a kezével, de hasztalan. Éjjél is elmúlt és ő még mindig ébren van. Űzi, kergeti a rémes gondola-tokat.

Ismét a gyermek. Ki az? Mit akar? Visszanéz fényes multjába és egy gyermek-arc bontakozik ki a sötétségből. Ismerős vo-nások. Hol látta az arcot? Igen, igen, tudja már. Nagyon régen volt. Egy munkásleány-nak a gyermeke. A leány kitette a gyerme-ket az utcára, a hol megfagyott, a leányt

pedig elzárták. És most bántja az a gyer-mek? Most, annyi idő után? A többiek nem szólnak semmit, csak épen az a gyermek, aki már meghalt . . . Dehogy is nem. Berenkay ur kétségbeesetten takarja el a szeméit, nem akarja látni a táncoló alakokat. Hiába. Ott a sarokban egy kis grizeite mosolyog kacá-ran, a kandalló mellett egy másik leány ka-cag reá és Berenkay ur a takaró alá dugja a fejét, hogy szabaduljon a rémlátásoktól.

A díszes faliórán a bronzalakok is meg-mozdulnak és kergetik egymást a festmények meglevénedett képeivel. Agya felett a sok fénykép is alakot ölt és mindnyájan kacag-nak, gunyosan, kárörvendve, örülten kacag-nak . . . Az a sok elcsábított, megvásárolt leány és asszony ott táncol a kandallón, a menyegzőn, a puha szőnyegen, párnáin, mindenütt. Ilonka pedig vezényli, buzdítja őket és Berenkay ur bámul merev, kitági-tott szemekkel, nyitott szájjal és nem tud gondolkodni, visszaemlékezni, érezni . . . kérvényező irnokok, pártfogásért esedező lányok, mosolygó grizettek, kacár színészo-k mind, mind örült táncot járnak, kacagnak pokoli módra és Berenkay ur merev szem-ekkel, nyitott szájjal, felborzolt hajjal ré-mesen kacag velük és táncol az asztalon, az ágyon, a puha szőnyegen . . .

Reggelre aztán megizzadva, kifáradva dől a székek alá és kacag, egész nap kacag örülten, borzalmasan . . .

Széki Henrik.

üzemet. Ez nem igaz, mert szakavatottan, hozzá nem értő emberek dolgoznak a malmokban, sőt 14 éven aluli fiukat is alkalmaznak. Kéri a főkapitányt, hogy hessen oda, hogy szakavatatlan munkások ne dolgozhassanak, mert a Hungária malomban ennek folytán már is két szerencsétlenség történt. Boda Dezső főkapitány válaszában megígérte, hogy szigorúan őrködni fog az ipartörvény pontos betartására. Amennyiben valamely malomban 14 éven aluli alkalmazottat talál, azt eltávolítja. A szakavatatlan munkásokkal szemben azonban nem járhat el, mert a malomipar nincs képesítéshez kötve, a malmok azt alkalmazhatják, akik akarnak. Figyelmezteti a munkásokat, hogy továbbra is nyugodtan és rendzavarás nélkül viselkedjenek.

— **Nyomdászok Gutenberg-ünnepélye.** A debreceni nyomdászok augusztus 19-án, vasárnap este a Margit-fürdő disztermében nagyszabású Gutenberg-ünnepélyt rendeznek. Belépti-díj: előre váltott jegyek 1 korona 50 fillér, a mulatság napján a pénztárnál váltva 2 kor. Család jegy 3 személyre 4 korona. Zenész Kiss Gyula. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Gyürky Sándor és Mihály Sámuel papirkereskedésében, Horvath Gusztáv óras- és Halász Árpád fodrász üzletében.

— **Osztálysorsjáték.** A mai húzás alkalmával a nagyobb nyeremények a következők:

90.000 koronát nyert: 3148
 10.000 koronát nyertek: 37133 66313
 3000 koronát nyertek: 26206 108761.
 2000 koronát nyertek: 22496 52181
 56364 64077 87838 89607 93307.
 1000 koronát nyertek: 14335 25139
 43573 51990 82577 90021 98974 103729.
 500 koronát nyertek: 412 980 1420
 2999 7882 12552 12602 13714 13774 14395
 19035 19321 21049 21308 25915 27266 29241
 33214 33664 37578 38368 38949 39585 43573
 47361 46029 51587 51692 52418 52973 54033
 57107 57252 58567 59755 66337 69607 70244
 71671 72935 65959 78817 79777 80831 82287
 83311 85254 8 436 87802 88027 92179 96609
 99057 102338 107058 107389 108598 114686
 114876 115664 117835 118971 123321 123523
 A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** ma délelőtt ülést tartott Weszprémy Zoltán főispán elnöke alatt. Jelen voltak Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főjegyző, Dávidházy Sándor I. a jegyző és a többi jegyzők és hivatalfőnökök. A folyó ügyeket tárgyalták le. A bizottsági tagok közül jelen voltak: Brassay Károly, Rásó Gyula, Padrah Sándor, Major Gyula és Csapó István közgazdasági előadó.

— **Istentisztelet a király születésnapján.** Ő császári és apostoli királyi felsége legmagasabb születésének évfordulója alkalmából folyó 1906 évi augusztus hó 18 án szombaton d. e. 10 órakor a Deák Ferenc utcai izr. templomban hálaadó istentisztelet lesz. — Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tóvu. 2. 21. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hanószén t'such. 6. Hymnus. — Kérelem: A t. hitk. képviselő tagok kéretnek, hogy d. e. fél 8 órakor a város háza tanácstermében, 10 órakor pedig az izr. templom baloldali esküvői szobában gyülekezni sziveskedjenek.

— **Értesítés.** Az izr. hitközség által kibocsátott részkötvények tulajdonosai értesítetnek, hogy e részkötvények esedékes szelvényei ezental a Korona Takarékos és Segély-Szövetkezetenél a hivatalos órák alatt váltatnak be.

— **Jegyzőválasztás.** T. Csegén nemrégiben megüresedett az egyik segédjegyzői állás, amelyre pályázatot hívtak. A pályázat a hetekben járt le és a határidőre 6-an nyújtották be ajánlataikat, akik között holnap ejtik meg a választást. A lakosság élénk érdeklődéssel várja a választás eredményét.

— **Az adó.** A nemzeti ellenállás hatalmas méreteiről beszélnek azok a számok, amelyeket a pénzügyigazgató ma Hajdúmegye közigazgatási bizottsága elé terjesztett. A törvényes és alkotmányos kormánynak fizet a magyar kényszer nélkül is A múlt hónapban befolyt egyenes adóban 322.666 (múlt évben 10 295) korona, hadmenetességi díjban 892 (tavaly 14) korona, bányajövedékből 78141 (71236) korona, jogilletékben 97 430 (tavaly 18.486) korona, díjjövedékben 148 (tavaly 143) korona, dohányjövédékben a várossal 150.667 (tavaly 141.131) korona, határványjövédékből 7408, fogyasztási és italadóban 18.306 korona. A pénzügyminiszter 14 a pénzügyigazgató 7 esetében adott fizetési halasztást. Az összehasonlításból kitetetik, hogy a múlt esztendő július havához képest 400 000 koronánál több adó folyt be. Még a dohányzás is esekélyebb volt a múlt évben, az idén ott is 9.500 koronánál több a fogyasztás. Pedig még eddig a végrehajtó nem ütötte meg a dobát a megye területén.

— **Ülések az ipartestületnél.** Az ipartestület kis tanácstermében holnap, szerdán délután 4 órakor a békéltető bizottság rendes ülést tart. Az ülésen Vetéssy Béla iparhatósági biztos elnököl és vitás ügyek nyernek elintézését. Csütörtökön, e hó 15 én délután ugyanott a kerékgyártó szakosztály, pénteken délután 3 órakor a szabó szakosztály választmánya ülésezik.

— **Az államsegély.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésétől több felterjesztés ment a közoktatásügyi kormányhoz államsegélyért. A balmauzvárosi ref. magyar egyház 3 új tanítói állás szervezéséhez kért 600—600 korona állami segélyt, a vámospécsi ref. egyház 2 új tanítói állás szervezéséhez 750—750 korona, a földesi orthodox zsidó hitközség pedig 800 korona évi államsegélyt kért. A tanfelügyelő bejelentette, hogy Jármy Irén nádudvari tanítónő évi 480 koronával nyugdíjaztatott, Vince Józsefné, Nagy Mária, a tanító özvegye pedig 680 korona segélyt kapott.

— **Póttartalékosok bevonulása.** Október 3-án 650 póttartalékos vonul a debreceni 61-ik gyalogezredhez. Ennyi emberanyag befogadására a laktanya nem képes. Ezért a 61-ik gyalogezred parancsnoksága a nyulasi barakokat kéri a városi tanácstól ideiglenesen. Valószínű, hogy kérelme tetjesülni fog. A hivatalos érintkezés furesaságai közzé tartozik egyébként az, hogy a parancsnokság „a nyulasi barakokat” kéri a várostól.

— **Pécs átírata.** Pécs város bábaképző intézetet akar felállítani, de nincs tisztában azon elvekkal, amelyek alapján a felállításnak történnie kell. Debrecen tanácsához most átíráttal fordul Pécs és a debreceni bábaképzőről kér adatokat. A városi tanács eleget tesz a kérelemnek.

— **Az adókövető bizottság tagjai.** Az adótergyalások megkezdése előtt nem lesz érdektelen ha a bizottsági tagok neveit közöljük: Elnök dr. Megyeri Pál ügyvéd, elnökhelyettes dr. Szűcs Géza ügyvéd Előadó. Nagy József p. ü. titkár, jegyző: Bu yi Gyula ny. tb. főszámvevő. Bizottsági rendes tagok: Kovács Mihály fűszerkereskedő, Nánási Lajos vaskereskedő, Szilágyi Balint ügyvéd, póttagok: Tóth István építész, Donogán István divatkereskedő, Czeglédy Gyula földbirtokos, Piros Béla lakatos. A bizottság e hó 16-án azaz csütörtökön, d. e. 9 órakor kezdi meg működését a városháza nagytermében.

— **Hajdúvármegye közegészségügye.** A közigazgatási bizottság ele ma délelőtt terjesztette dr. Losonczy Almos, Hajdúvármegye főorvosa a múlt hónapról szóló jelentését. A közegészségügyi állapotok kedvezőtlenek voltak. Feltűnő sok gyermek pusztult el a hiányos táplálkozás miatt.

A gyümölcssevés is sok megbetegedést okozott. A kanyaró 8 községben pusztított; 115 eset közül 10 halálos volt. A kanyaró legjobban Hajdúszoboszlón, Tetétlenen és Szóváton dühöngött. Született 553 gyermek, meghalt 446 egyén. A természetes szaporulat 107.

— **Nagyboldogasszony.** Ma a róm. kath. egyház legnagyobb Mária ünnepét üli. Mária menybenemelésének napját. Az isteni tiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor miséznek: Kampal József, 7 órakor Bonczik Ferenc, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgm. ifjuság részére: 9 órakor az ünnepi nagymiséét Szabó István végzi segédlet el, utána Nvári Ignác prédikál; háromnegyed 11-kor Nyári Ignác, fél 12 kor dr Kovács István miséznek. Délután 3 órakor lytánia, utána rózsafüzér, 5 órakor a Jézus szentséges Szive Szent József társulatának hónapos ajtató ságát végzi dr Wolafka Nandor v. püspök, prépost, plébános, szent beszéd, kórmenet és lytániával.

— **Kocsi és ló a kártyán.** Rendkívül érdekes kártyapartiról beszélnek a város gavalér körében. Egyik helybeli kávéház külön szobájában folyt a játék, a partner két jó barát volt, kiknek egyike a vármegye egyik ismert földbirtokos családnak saja, aki a váarra jött lovakat vásárolni. Ő volt veszteségekben és utoljára felelevenedett a váryaszobában „Gedővár asszonya” mesebeli történetének emléke. A veszto játékos ugyanis feltette a lapra az uri hintóját és paripáját. A szerencse tovább is a másik játékosnak kedvezett, a kocsi és ló elveszett átment a barátja tulajdonába. A vesztes fél teljesen ki akarta próbálni a pechét, egy fél évi kocsi start és zab árát is megreszkizozta a játékon. Elvesztette a fiatal földbirtokos ezt is. Az összeget kifizette készpénzben, a kocsi és lovat pedig átadta természetben. A szerencsés nyerő a kocsi és lovat mindjárt elajándékozta.

— **Elkeseredett szerelmes.** A közeli Nyiracsádról írják, hogy ott a napokban meglötte magát Módis Kálmán 24 éves uradalmi irnok A fiatal ember szerelmes volt a postamesternő leányába, Kintzig Piroskába, de mert nem adták hozzá, a vadászfegyverével meglötte magát. A lövés azonban szerencsére csak az arcát érte és nem ejtett súlyosabb sebet rajta.

— **Szerenád a halottaknak.** Egy vidéki lapban olvassuk, hogy Hódmezővásárhelyen az utóbbi időben egy különös szokás kezd meghonosodni, főként a szegényebb néposztály körében. Ha meghal egy ifju lány, megjelenik az ablak alatt a trombitásbanda s rázendit valami bus, fájó dalt. Legutóbb a Királyszékben történt egy ilyen eset. Meghalt egy leány, Kiterítették, koporsóba tették s virrasztottak. Éjfél felé a halott legényisnerőse révén előkerült a fuvósbanda s az éj c endjébe belezugott a szomorú, könyfakasztó bus nótá:

„Szomorú füz hervadt lombja!”

A virrasztók kinyitották az ablakot. A halott leány sápadt, fehér arcáról levették a szemfedőt, hadd hallja jobban s lássa, mint tördeli ke et s miként roskadoz a zokogástól a megsebzett szivü anya... S hallja, mint szól a bus zene... Megelevenül egyzérre a sápadt holdfénytől világos uca; a banda kóré sereglett a nép s megilletődve hallgatta a különös szerenádót. Bent jajveszévelve sirtak, zokogtak a rokonok; a bus zene recsegő hangja belemarkolt szivükbe s tépte, gyilkolta azt csaknem a megezetadásig. A zokogás hangja, a halott látása, a holdvilágos éj s a busan recsegő trombita hangja mekkapta az utóán állók lelkét is: a köay fojogatta torkukat s egy-syerre csak hangos zokogásban tört ki az utcán álldogáló asszonycsoport is. Csak éjfél után lett vége a könyzápornak. A halott-

TITKOS
BETÉSEK ELLEN
A LEGJÓBB SIEC
23 NAP ALATT TÖRVÉNYESEN VÉDVE.
FELELŐSÉG MELLETT
A LEGREGÉNYEBB
HÜGYCSÓFOLYÁST MEGSZÜNTETI.
FÉRFIAKNAK K.1.80. NŐKNEK K.2.50.
ELLEN A PAPP L. FELE
MENTHOLIN
BIZTOS HATÁSÚ GYÓGYSZER
EGY PRÓBA ELEGENDŐ!
ÁRA: 1. korona.
FENTIEKET TITOKTARTÁS MELLETT KÜLDI:
PAPP L.
GYÓGYSZERTÁRA, TISZASZENTIMRÉN.

Főraktár Debreczenben:
TÓTH BÉLA gyógyszerháza

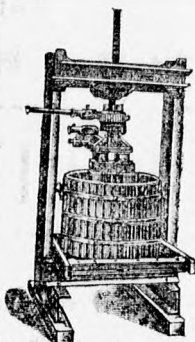
Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervelemek ki-
dolgozása és eléle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.
GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁCI UTCA 20. — HIRDOBTÉSI IRODA.

Olesó-árban,

finom sárga és zöld-bélű cukor dinyéimet nagymenyiségben és
kifogástalan minőségben
becses figyelmükbe ajánlom!

Paezelt János

mag és virág kereskedése
Debrecen.

URSUS

a legtökéletesebb szabadalmazott
borsajtó, felsőnyomással három át-
tétel. **Vasgerendaszervezet,**
legmagasabb nyomó képesség, a
tő köly egy darabban leemelhető;
a mint vasrészekkel nem érintke-
zik ezáltal a bor megfeketedése
kizárva. — Könnyű kezelés kevés
munkaerővel,

Honi gyártmány, szőlészeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint,
vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bér-
mentve. — Lőpor árusítás. 416.x 1.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

A perselyek az Iparbank kára atában láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, **hogy havonként legalább egyszer elhozzák** azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak **20 fillért** becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid **5 év** alatt is
Tájékoztatóul szolgáljon a következő táblázat:

20 fillér naponként	5 év alatt növekedik	Tőke	Kamat	Osszesen
40 " " "	5 " " "	365.—	37.98	402.08
60 " " "	5 " " "	730.—	75.96	805.96
80 " " "	5 " " "	1095.—	113.94	1208.94
1 kor.	5 " " "	1460.—	151.92	1611.92
2 " " "	5 " " "	1825.—	189.90	2014.90
		3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Csak
Selle és Kary

FREDIN

legjobb
tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Bxcalc, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

== **Legelegánsabban készitek** ==

uri öltönyöket, felöltöket, esőköpenyeket,
sport-öltönyöket, disz-magyar ruhákat,
papi palástok, reverendák és fővegeket,
valamint sikkes

EGYENRUHÁKAT

== az új szabályzat szerinti kivitelben. ==

Készitek továbbá teljes katonai felszereléseket
a legelegánsabban, bármely fegyvernemhez, ugy
tényleges, mint tartalékos tiszt és egyéves önkéntes urak részére a legelőnyösebb árban.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását továbbra is kérve, maradtam
kiváló tisztelettel

Prelovszky András

katonai és polgári szabó

Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

Klimatikus
gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

Nyári üdülő.

IDÉNY:

Május—Október.

(Stájerország.)

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos baja,
Asztma, Emphysem) az emésztési szervek,
szív-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb.

Gyógyeszközök: Inhalációs theraia, pneumatikus
kamarák, hidegvizgyógyintézet, szénsavas fürdők
Fangó-gyógyintézet stb. stb.

Gyógyforrások: Konstantin-, Emma-forrás, Szent-
János-kut, Remete-forrás.

☐ Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás és kocsimegrendeléseket elfogad a Fürdőigazgatóság. ☐

LÁSZLO JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

K Ö N Y V E K,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZARSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a **„SZABADSÁG”**
pol. napilap
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsajátóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a
„SZABADSÁG”
részére

jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 kor.
Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.
Fél évre . . . 10 kor.
Negyed évre . . . 5 kor.